

det på hænder og fødder af den internationale valutafond.

IMF har siden 1992 styret Rusland ind i hovedløse liberaliseringer, som har ført til en afindustrialisering, arbejdsløshed og politisk kaos. I den periode er Rusland blevet reduceret fra at være en industrimagt til et mægtigt medlem af ulandenens klub. Og som en helt logisk konsekvens af reformerne opstod en hel klasse af røverkapitalister med forbindelser til mafiaen. Alt imens levestandarden faldt drastisk for den brede befolkning, kunne en lille klike opbygge formuer i milliardklassen.

Med den seneste krise har Rusland nået bunden, og forklaringen er ikke tilstrækkelige reformer, men gale reformer. Det var så, hvad kapitalismen havde at tilbyde russerne.

Den grundlæggende årsag til krisen er kapitalismens måde at fungere på; men den umiddelbare udløser er spekulationsøkonomien, og den sunde reaktion fra mange sider har været, at nu må vi endelig have den skat på valutatransaktioner, som f.eks. grene af FN-systemet har talt for i årevis. Det går vi ind for i Enhedslisten.

Blot skal man ikke tro, at problemerne løses med et lille teknisk indgreb. Tobinskatten vil kunne hæmme en mere eller mindre tilfældig spekulation i risiko, men den kan ikke forhindre en massiv spekulation mod lande, der fører, hvad markedet anser for at være upassende politik. Flere fortalere for Tobinskatten ser det jo oven i købet som en fordel.

For Enhedslisten er den sydøstasiatiske krise kun endnu et eksempel på nødvendigheden af et større opgør med en hel kapitalismemodell, som blev grundlagt i slutningen af 1970'erne og for længst har ført til en uhørt social polarisering. Efter en epoke med blind tro på de frie markeds kræfters lyksalighed og med en hæsblæsende økonomisk globalisering er nyliberalismen rystet i sin grundvold, og den kan være med til at grave sin egen grav i øjeblikket.

De sociale konsekvenser af det nyliberale korstog har længe være åbenlyse. Det er f.eks. kort tid siden, at UNDP offentliggjorde en rapport, som viste, at verdens 325 rigeste personer i dag råder over formuer, som svarer til halvdelen af Jordens befolknings indtægter, og som viste, at værdien af europæernes forbrug af ispinde svarer til den tredje verdens gæld.

Den stigende sociale ulighed hænger direkte sammen med liberaliseringerne. Siden begyndelsen af 1980'erne har den rige verden ladet

IMF tvinge gældstyngede lande til at gennemgå en hestekur, og alle steder har det ført til øget arbejdsløshed, faldende lønninger, øget fødevarer-sikkerhed, forringelse af miljøet, forringede sundhedssystemer, fald i adgangen til uddannelse, afdemokratisering, øget vækst i gælden og endelig også til faldende produktivitet i mange af landene.

Vi har set de samme tendenser i vores egen del af verden. I USA's økonomi truer krisen allerede seriøst. Nu kan liberaliserings- og nedskæringsfelttoget få nye uoverskuelige konsekvenser, og vores svar må og kan ikke bare være mere af det samme. Det såkaldt frie marked er ikke en del af løsningen, men en del af problemet.

En ansvarlig statsminister havde brugt åbningstalen til at fremlægge en plan for, hvordan krisen imødegås. I bedste fald må tavsheden tolkes som handlingslammelse, i værste fald som en stiltiende accept af tingenes tilstand, og under alle omstændigheder kan vi forudse, at vi må bruge en del kræfter på at hindre regeringen i at forværre situationen. Vi skal f.eks. i den kommende samling tage stilling til MAI-aftalerne, som på én og samme tid skal sætte yderligere skub i de finansielle liberaliseringer, give valutafonden nye beføjelser og samtidig tildele transnationale selskaber omfattende magtbeføjelser på bekostning af f.eks. vores miljø- og sundhedspolitik. Samtidig har regeringen frivilligt givet afkald på økonomisk handlefrihed ved at tilslutte sig EU's konvergenskriterier og ved at indgå aftaler om et snævert bånd mellem kronen og euroen.

Af tilbageværende økonomiske virkemidler er kun indkomstpøolitik og den såkaldte strukturpolitik. Men det er måske også det, vi ser afspejle sig i de fremlagte arbejdsmarkedsforslag.

Det er ikke kun ude i verden, at ulighederne vokser, og liberaliseringsbølgen har sat sit spor; det sker også herhjemme. Mens de arbejdsfri indtægter vokser og vokser, sker der en stadig udhuling af ydelserne for dem, der i forvejen har det sværest. Siden denne regering kom til, er bistandshjælpen og dagpengene f.eks. faldet med 11 pct.

De nyeste modeller ser vi, når kommuner udliciterer deres grundlæggende servicefunktioner eller sælger ud af deres faste værdier, som er erhvervet af surt opsparede kommunale skattepenge gennem årtier, men nu bliver sat til på et år eller to. Vi ser det, når kommunerne forsøger at regulere økonomisk, hvor store de so-